

Sygn. akt XI Ka 578/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lipca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie w XI Wydziale Karnym-Odwoławczym

w składzie: Przewodniczący: SSO Elżbieta Daniluk – spr.

Sędziowie: SO Elżbieta Kowalska

SR Aneta Świdzińska - Koziół (del. do S.O.)

Protokolant: prot. Katarzyna Zabielska

przy udziale Prokuratora Krzysztofa Rubika

po rozpoznaniu w dniu 16 lipca 2013 roku

sprawy D. S. i A. S.

oskarżonych z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej

z dnia 19 marca 2013 r. sygn. akt II K 30/13

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę oskarżonych D. S. i A. S. przekazuje Sądowi Rejonowemu w Białej Podlaskiej do ponownego rozpoznania.

XI Ka 578/13

UZASADNIENIE

D. S. i R. S. zostali oskarżeni o to, że w dniu 22 października 2012 r. w B., woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu, dokonali pobicia J. M., w którym to zdarzeniu poprzez uderzanie pięściami i kopanie nogami narażono pokrzywdzonego na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia bądź wystąpienie skutku określonego w art. 156 § 1 kk lub 157 § 1 kk, przy czym D. S. zarzuconego mu czynu dopuścił się w ramach powrotu do przestępstwa opisanego w art. 64 § 1 kk, albowiem po upływie 4 lat, 6-ciu miesięcy i 3 dni od odbycia w okresie 23.04.2007 – 19.04.2008 r. kary pozbawienia wolności orzeczonej przez Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej w spr. II K 544/04 za czyn z art. 159 kk, zaś A. S. zarzuconego mu czynu dopuścił się w ramach powrotu do przestępstwa opisanego w art. 64 § 1 kk albowiem po upływie 2 lat, 10-ciu miesięcy i 15 dni od odbycia w okresie 07.09.2006 – 07.12.2009 r. kary pozbawienia wolności orzeczonej przez Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej w spr. II K 670/06 za czyn z art. 280 § 1 kk

tj. o przestępstwo określone w art. 158 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk

Wyrokiem z dnia 19 marca 2013 r. Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej uznał oskarżonych winnymi tego, że w dniu 22 października 2012 r. w B., woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu, przy czym D. S. po upływie 4 lat i 6 miesięcy od odbycia w całości kary jednego roku pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej z dnia 18 kwietnia 2005 r. w spr. II K 544/04 za czyn z art. 159 kk, zaś A. S. po upływie 3 lat, 7 miesięcy i 9 dni od odbycia 2 lat, 6 miesięcy i 6 dni z kary 3 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem

Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej z dnia 5 marca 2007 r. w spr. II K 670/06 za czyn z art. 280 § 1 kk, wzięli udział w pobiciu J. M., w którym poprzez uderzanie go pięściami i kopanie, narazili pokrzywdzonego na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienie skutku określonego w art. 156 § 1 kk lub w art. 157 § 1 kk, a czyn ten wyczerpał dyspozycję art. 158 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i za to na podst. art. 59 § 1 kk odstąpił wobec D. S. i A. S. od wymierzenia kary; na podst. art. 49 § 1 kk orzekł wobec D. S. i A. S. po 300 złotych tytułem świadczenia na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej; kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wniósł prokurator. Zarzucił orzeczeniu błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść, polegający na przyjęciu, iż zachodzą przesłanki z art. 59 § 1 kk to jest, że społeczna szkodliwość czynu popełnionego przez oskarżonych jest nieznaczna i w konsekwencji odstąpienie od wymierzenia im kary a poprzestanie na orzeczeniu środka karnego.

Podnosząc powyższe wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Białej Podlaskiej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja, jako zasadna, zasługiwała na uwzględnienie.

Przede wszystkim wskazać należy, iż pisemne motywy zaskarżonego wyroku – w części dotyczącej podstaw prawnych rozstrzygnięcia – są wyjątkowo lakoniczne i w oczywisty sposób nie spełniają wymogów art. 424 §1 i § 2 kpk. To z kolei uniemożliwia przeprowadzenie kontroli instancyjnej uzasadnienia wyroku.

Wystarczy wskazać, że w zakresie oceny stopnia społecznej szkodliwości uzasadnienie wyroku ogranicza się do jednego zdania, co w sytuacji, gdy Sąd Rejonowy skorzystał z regulacji, o której mowa w art. 59 kk, musi być ocenione jako uchybienie o charakterze rażącym. Już więc tylko brak rzeczywistych argumentów przemawiających za uznaniem stopnia społecznej szkodliwości czynu na poziomie niższym aniżeli znaczny, jakkolwiek nie pozwalającym za uznaniem go jako znikomy, musiał skutkować podzieleniem słuszności stanowiska zaprezentowanego we wniesionym środku odwoławczym.

Przewidzianą w art. 59 § 1 kk możliwość odstąpienia od wymierzenia kary i zastąpienia jej orzeczoną samoistnie środkiem karnym ustawodawca uzależnił od spełnienia trzech przesłanek – ustalenia, iż czyn jest zagrożony karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą trzech lat albo karami łagodniejszymi rodzajowo, ustalenia i oceny stopnia społecznej szkodliwości czynu na poziomie nie będącym znacznym oraz przyjęcia, iż cele kary zostaną osiągnięte przez orzeczony równocześnie środek karny.

Jeśli więc warunkiem sine qua non instytucji, o której mowa powyżej jest stwierdzenie, że szkodliwość społeczna czynu nie jest znaczna, to obowiązkiem sądu orzekającego było odniesienie się do określonych ustawowo w art. 115§2 kk kryteriów oceny społecznej szkodliwości czynu i w nawiązaniu wykazanie takiego właśnie stopnia jego szkodliwości.

Niewątpliwie, niczego nie wyjaśniające stwierdzenie o „uwzględnieniu niewielkich rozmiarów wyrządzonej szkody i sposobu działania sprawców” nie tylko wymogu tego nie realizuje, ale i nie wskazuje rzeczywistych argumentów przemawiających za taką oceną.

Co prawda w toku prowadzonego postępowania, po przeprowadzeniu postępowania mediacyjnego, pomiędzy oskarżonymi i pokrzywdzonymi doszło do pojednania i zawarcia ugody, niemniej jednak słusznie zauważa skarżąca, okoliczność tego rodzaju może mieć wpływ na wymiar kary, a nie ocenę stopnia społecznej szkodliwości czynu. Wskazane uchybienie miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, bowiem kompletna i prawidłowa ocena stopnia szkodliwości społecznej czynu mogła doprowadzić do konstatacji odmiennych niż wynikających z zaskarżonego wyroku i doprowadzić do wydania orzeczenia innego niż zaskarżone.

Istotnie, możliwość zastosowania uregulowania art.59 kk nie jest wyłączona w stosunku do przestępców powrotnych, z wyłączeniem recydywistów określonych w art. 64 § 2 kk, to mając na uwadze uprzednią karalność oskarżonych,

w tym także za przestępstwa przeciwko i życiu i zdrowiu / w przypadku A. S. dwukrotną, zaś w przypadku D. S. trzykrotną/, rodzi wątpliwości wręcz zasadnicze co do trafności przekonania Sądu Rejonowego o braku po ich stronie „wybitnej” demoralizacji i sformułowanej na jego podstawie prognozy, iż wymierzony oskarżonym środek karny będzie wystarczający dla wdrożenia ich do przestrzegania obowiązującego porządku prawnego, jako że nie należą do sprawców zdemoralizowanych wybitnie.

Z tych przyczyn zaskarżony wyrok podlegał uchyleniu.

Ponownie rozpoznając sprawę, Sąd Rejonowy przeprowadzi postępowanie dowodowe w całości.

Dokonując oceny stopnia społecznej szkodliwości czynu skoncentruje się na analizie przesłanek leżących u podstaw jego oceny, odpowiadających wszystkim kryteriom wskazanym w przepisie art. 115§2 kk i odniesie je do konkretnych, występujących w rozpoznawanej sprawie okoliczności, po czym wyda trafne rozstrzygnięcie, treści którego Sąd odwoławczy nie przesądza.